

Inserati se sprejemajo in velja tristoletna vrsta:

8 kr., če se tiska 1krat,
12 " " " " 2 "
15 " " " " 3 "

Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi

se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Naročnino prejema opraviščno (administracija) in ekspedicijska na Dunajski cesti št. 15 v Medijastovi hiši, II. nadstropji.

SLOVENEČ.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto . . . 10 gl. — kr.
Za pol leta . . . 5 " — "
Za četrt leta . . . 2 " 50 "

V administraciji velja:

Za celo leto . . . 8 gl. 40 kr.
Za pol leta . . . 4 " 20 "
Za četrt leta . . . 2 " 10 "

V Ljubljani na dom pošiljan velja 60 kr. več na leto.

Vredništvo na Dunajski cesti št. 15 v Medijastovi hiši.

Izhaja po trikrat na teden in sicer v torek, četrtek in soboto.

Dve ptujki.

Zadnjič smo rekli, da človeštvo je bilo srečno, kolikor je na zemlji sicer mogoče, dokler ste dve sestri: Cerkev in država za celega človeka skrbeli in za njegov blagor vzajemno delali. Ali taka prijaznost, tako vzajemno delovanje je bila sovražniku vsega dobrega in krščanskega neskončno zoperna. Uničiti je to hotel na vsaki način in stvaril si je naj pred framašonstvo — pravi odsev peklenščeka na svetu in njegovega pogubnega delovanja za pogin človeštva. Ni danes namen govoriti od tega — po priliki drugo pot — le toliko bodi rečeno, da framašonstvo si je za svoje orodje zadajilo „časnikarstvo“, zlasti od l. 1848 dalje, katero je vse prevrnilo, vse na glavo, ali narobe postavilo.

Cerkev, pred mati, učiteljica ljudstev, mogla je postati dekla, sužnja države; ker, dokler je ljudstvom veljalo: Bogu dati naj pred, kar je božjega in potem cesarju, kar je cesarjevega, toliko časa framašonstvo ni imelo podlage za svoje kraljestvo na zemlji. Zato proč s Cerkvijo — „uničite nesramnico“, kakor je glavni apostol framašonstva Voltaire že v prejšnjem stoletju vedno ponavljal. Pa le po malem, le počasno, od stopnje do stopnje, da ljudstva kje ne slutijo, ne spoznajo namenov! Kaj je taka pridiga zdala, imamo izgled nad francosko revolucijo in njenih nasledkih za vso Evropo, ali bolj prav za ves svet. Naštevati jih tu ne moremo; naj pogleda vsaki v zgodovino, on jih bo po svoji vednosti več ali manj vidil.

Po uničenju revolucije in sklenjenem miru, je bilo tudi na pravem svetu nekoliko premirja. Zmaj framašonski je pač tu in tam še glavo povzdigoval, n. pr. po Laškem, Francoskem itd., pa le za kratko časa. Ali l. 1848 je z novo močjo v Parizu vstal, ter šel kakor blisk od kraljestva do kraljestva. Porodila se je „konstitucija“ — državna ustava, ki se je za vsako kraljestvo sicer nekoliko drugače vstrojila, bistveno pa je bila povsod enaka. Glavna vodila vseh ustav sta bila: Prosto tiskarstvo (časnikarstvo) in prosto verospoznanje. Značiti nikdo: ne vladarji in postavodajalci, niti podložni in katoliki takrat niso mislili, da je s tem Cerkvi globoka in ljudstvom pa prav vsekana smrtna rana, vendar je bilo tako: zgodovina in učin nas tega dovelj prepričata.

Začelo se je zdaj na „komando“ framašonstva po časnikih vseh jezikov, po vseh kraljestvih kmalo bolj skrivnostno, kmalo bolj očitno, kmalo bolj rahlo, kmalo bolj strogo tirjati prostost za vse; zlasti pri srci judovskim časnikarjem in njih privržencem je bila — kdo bi mislil — prostost Cerkve!

Prosta Cerkev v prosti državi je odmevala od kraja do kraja, od države do države. Kaj so s tem framašoni hotli reči, je težko povedati; naj brž tega sami niso umeli, pa si tudi ne prizadevali „frazo“ (ničevna beseda, glas brez pomena) razumeti — obljubimo, da liberalci, naj bodo tudi doktorji prava ali umoslovja, te „frazo“ še dandanašnji ne umejo, dasiravno že čez 30 let po svetu roma ter so jo že stokrat in stokrat sami izgovarjali.

Kaj tedaj pomeni v resnici „frazo“: Prosta

Cerkev v prosti državi? Če vzamemo besedni pomen, ne mora drugzega pomeniti, kakor: Cerkev je brez vse zaveze in zveze z državo, prosta v nauku, prosta v postavodajalstvu, prosta v pomočkih svoj namen doseči. Nasproti je tudi država prosta brez vse dotike s Cerkvijo; tedaj prosta v postavodajalstvu, prosta v izvrševanju postav in v vsem svojem gibanju. S kratkimi besedami: Cerkev gré svojo pot, država je nič ne podpira, niti nič ne zadržava; nasproti gré država svoj pot enako. Cerkev je ne podpira a tudi ne zadržava. Prav lepo! Je li mar tudi resnično? Resnično pa ni, ampak je le „frazo“ — prazna beseda na papirji brez stvarnega pomena. Duša in telo v tesni nasprotni zvezi stori človeka, ga oživlja ter dela njegovo djanje in ravnanje rodovitno. Enako je s Cerkvijo in državo; obe v tesni zvezi med seboj, ste še le kot celoto oživljeni ter vspešni v svojem delovanju. Naj bi šlo na tanko po črki, bi Cerkev bila še na boljšem, ker ona zahteva dušo in vpliva na dušo, kar se lahko zgodi brez vse državne pomoči. Zato tudi vidimo, da Cerkev živi in se dobro počuti v vsaki državi, bodi si samovladarstvo enega bodi si boljarstvo (vladanje zgornjih, bogatih stanov), ljudovlada (vladanje nižjih stanov) ali vstavovladarstvo (vzajemno vladanje vseh stanov).

Ali to je ravno, kar framašonstvo noče; nasproti uničiti Cerkev, to je njegovo geslo, njegovo prizadevanje. Zato je in ostane: „Prosta Cerkev v prosti državi“ vsem framašonom ali liberalcem (te dve besedi pomenite isto) „frazo“ in krinka, ki naj bi zakrivala ljudstvu pravi namen, uničenje Cerkve. Judovski in liberalni časniki, le orodje v rokah

Moskovski metropolit Makarij Bulgakov,

Meseca julija t. l. je umrl v Moskvi nagle smrti, najučenejši ruski duhoven, eden najbolj znamenitih mož sedanjega Rusije, moskovski metropolit Makarij. Ker je pa ta mož znamenito uplival na vse odnošaje v velikem carstvu, je gotovo vredno, da o njem ktero spreporavimo.

Makarij, preimenom Bulgakov, je sin selškega duhovna, rojen 19. sept. 1816 v kurske guberniji. Mladenc, namenjen duhovnemu stanu, stopi v semenišče v mestu Kursku, tej davnej stolici kneza Izjaslava Vladimiroviča Monomaha (1095), zdaj po priliki do 55.000 prebivalcev. Iz kurskega semenišča je prestopil mladi Makarij v kijevsko duhovno akademijo. Kakor je znano, odgovarjajo v Rusiji duhovne akademije našim vseučilišnim fakultetam; a kijevska, osnovana v davnej matici ruske države, je ena od prvih. Makarij je bogoslovje s tolikim uspehom dovršil, da je postal precej na istej akademiji profesor cerkvene historije. Proforsko stolico v Kijevu je Makarij tako proslavil, glas njegove učenosti se je tako razširil po velikej Rusiji, da je bil l. 1842

poklican v Petrograd na tamošnje duhovno akademijo za profesorja; tukaj je postal kmalo (l. 1844) najpoprej nadzornik, potem pa (leta 1851) rektor tega učevnega zavoda.

Kot profesor v Kijevu je napisal Makarij „istorijo kijevske akademije“, ki je prišla na svetlo l. 1843 v Petrogradu. To prvo večje delo je obrnilo na pisatelja pozornost učenega sveta ruskega. Po času drugo njegovo delo „uvod v pravoslavno bogoslovje“ (l. 1844, pa ga je upoznalo že tudi z inostranstvom, ter je bilo prevedeno tudi na francoski jezik. Ali to delo je bilo samo prehodnik večjega dela te struke, namreč pravoslavnega dogmatičkega bogoslovja, ki je izšlo l. 1849—1852 v pet knjigah, pa bilo prevedeno na francoski jezik, a kasneje tudi na angleški in nemški. Kdor koli se želi upoznati s znanstveno dogmatiko ruske cerkve, ne sme izpustiti tega velikega dela Makarijevega. Iz tega dela je sestavil sam pisatelj učevno knjigo za bogoslovce ruske. Nič manj slavo si ni zadobil Makarij na polju ruske cerkvene istorije, s katero se je kot profesor pobliže bavil. Prvo historično delo: „Istorijo hristianstva v Rossii do knjaza Vladimira (l. 1846), po tem drugo: „Vzgleđ na

is oriju ruskoj cerkvi do našestvija (navala) Tatar“ (l. 1847) morejo se smatrati za odlomke glavnega dela: „Istoria ruskoj cerkvi“, ki je začelo izhajati l. 1857, a do l. 1879 noraslo na devet knjig, ter ter ostalo nedovršeno. Kakor vsa dela Makarijeva tako, je tudi to osnovano na izvorih, pisano popolnoma kritično. Radi tega dela more se vzporediti Makarij Talijanu Ugghelliju, Nemcu Hauszu, Hrvatcu Farlattiju in drugim velikim pisateljem, ki so s svojimi ogromnimi deli in obsežnimi razpravami postavili temelj cerkvenim historijam dotičnih zemelj. Makarij pa je bil še celo srečnejši, ker je mogel pri sestavljanju historije ruske cerkve upotrebiti veliki napredek povestniških nauk. On je to delo pisal vse do svoje smrti. Koliko je zapustil v rokopisu, sezna se bode v kratkem. Semkaj spada tudi delo: „Istoria starobrdstva“ (l. 1855), s katerim je prehitel na neki način ono svojo glavno, želeč podati verno sliko razkola ruske cerkve.

Tolika učenost, s katero se je odlikoval Makarij, odprla mu je pot k najvišjim častim v ruske hierarhiji. L. 1858 je bil imenovan za biskupa v Tambovu, l. 1859 nadbiskupom

framasonstva, so to frazo, to krinko vedno in vedno razobešali, dokler so vbogo ljudstvo v nekakošnje spanje zazibali, kakor da bi bilo za Cerkev zanaprej še boljše, kakor do zdaj. (Dalje prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani 18. avgusta.

Avstrijske dežele.

Lahko mogoče. Več liberalnih časnikov poklada baronu de Pretisu, c. kr. namestniku v Trstu sledeče besede na jezik: „Kar je v Trstu imenitnega prebivalstva ter ima več posestvo, nima z „Irredento“ nič opraviti. Ti krogi sicer sočutja za Italijo niso prosti, izdajalni niso nikakor ne.“ — Temu nasproti zatrdujemo, da tržaški Slovenci so vsakega sočutja za Italijo popolno prosti. Kdo zasluži toraj več zaupa, več podpore? Komu pa je baron Pretis oboje v obilni meri skazoval?

„Gr. Tagespost“ od zadnje sobote 12. t. m. in ž njo vred tudi drugi nemški listi jadicujejo, govoreči o **nastavljanji novih okr. nadzornikov** za bodočih šest let, kako se na Moravskem Nemci zatirajo (?) od kar je prišel grof Schöuborn za cesarjevega namestnika. Tožijo:

Dasiravno imamo mi Nemci večino v deželnem zboru (mar li po pravici, po številu?) če tudi naših pet avtonomnih udov stoji kakor skala neupogljivo, ne pomaga to nič, ker šolski nadzorniki in sploh vsi od vlade imenovani udje gledajo na migljeje cesarjevega namestnika, in ti nas vselej preglasujejo. Zato se je zgodilo, da so za česke okraje ministerstvu nasvetovali same fanatične Čeha, za nemške pa mlačne Nemce (zakaj pa so mlačni?) To čitavšim, se nam je nehoté vrnilo primerjanje moravskega deželnega šolskega sveta z našim kranjskim, v katerem sedé samo trije avtonomni udje, vseh ostalih devet je imenovanih po vladi. Pa kakošen razloček! Kako bombastično se telegrafuje iz Ljubljane vsem nemškim listom, da je kranjski deželni šolski svet priporočil za prihodnjih šest let za okr. nadzornike „same zveste privrženca fakcijske opo-

v Harkovu, deset let kasneje za metropolita Vilne in Litve; konečno pa je zasedel ukazom od 8. aprila 1879 nekdanjo patrijarhalno stolico moskovsko. Makarij je bil tudi kot vladika, jako ugledna, dapač najuglednejša oseba v Rusiji. Posebno umem in vešt govornik, katerega besede so izšle na svetlo v dveh knjigah, je bil Makarij ter ga je rusko razumnštvo kaj rado poslušalo. V najvažnejših trenutkih življeja naroda ruskega je vselej povzdignil svoj glas. Beseda (govor) njegova, katero je govoril vsled atentata na carja Aleksandra II., je potresla celo Rusijo. V carskem dvoru je bil metropolit moskovski kaj priljubljena oseba, ter se je njegov prihod v Petrograd smatral pri vsakej važnej zgodbi kot naravna posledica. V kratkem: Makarij je bil cvet ruskega duhovenstva, ki je znal učenost s po-božnostjo na najlepši način zložiti. Velik kot patriot in cerkveni dostojanstvenik: radi tega je jokaj za njim ves veliki ruski narod.

Kolik odziv so nahajala učena dela Makarijeva v ruskem narodno-učenem svetu, naj bode za dokaz ta čin, ki so nam ga ruski listovi prinesli, da je Makarij v oporoki zapustil za različne cerkvene in blagotvorne svrhe 200.000 rubljev, ktere so mu prinesle kot čist dobiček njegove tiskane knjige.

Prof. J. St.

zicije“. — Tedaj s svojimi ukrepi in nasveti po vladi imenovani udje našega deželnega šolskega sveta naj pred bijejo vsi deželi v obraz in jo potem še po nemških listih zasmehujejo!

Marski dež. šolski svet ima z c. k. namestnikom 17 udov, 2 sta vradnika pri c. k. namestništvu, Winkler in Januška, oba Nemca; 4 so deželni nadzorniki, 2 Nemca, 2 Čeha. Deželni odbor pošlje 2, se ve, da Nemca. Izmed ver-skih zastopovalcev in učiteljev so 4 Nemci in 3 Slovani, in poslednjič pošlje še mestni svet poslanca, ki gotovo ne bode Čeh. Tedaj je v marskem dež. šl. svetu, izvzemši namestnika, 11 Nemcev in 5 Čehov. Tako je v deželi, kjer je $\frac{2}{3}$ Slovanov. Nemci tedaj nimajo vzroka pritoževati se, ako se pritožujejo je to le fakcijska opozicija.

V Zagrebu je izšel vladni odlok, da se zanaprej učenke v žensko pripravnico ne bodo več sprejemale. Dobro; res povsod posnemanja vredno.

Dosedajna politika (madjarska) v **Bosni** se je naslanjala na mohamedanstvo; sedajna (spet madjarska) se misli neki naslanjati na srbsko-iztočno vero izpovedanja. Kdaj neki pridejo najzvestejši katoliki na vrsto? Čudno, da vlada tega ne spozna!

„**Katolicka Dalmacija**“ piše: Nabera vojakov v okraji Mostar je izvršena 24. p. m. Katoliki so se izvrstno obnašali. Več nego 600 mladeničev je prišlo z narodnim zastavami in z godbo v mesto, spremljali so jih stariši in župniki. Nabera je trajala 3 dni. Potrdili so 37 katolikov, 20 nezedinjenih Grkov in Turkov. Ko je komisija klicala nekaj starovercev, odgovorili so župani: Ni jih, pobegnili so. Niso temu verjeli in so poslali žendarme v te kraje. Staknili so dva, ki sta se bila skrila in ko sta hotla vbežati, so streljali za njima; enega so ustrelili, enega ob-strelili. Ko je nabera bila izvršena, oglasili so se še nekateri staroverci, ki so mislili, da jih sedaj ne bodo potrdili, a zaprli so jih kakaj vlado za nos vodijo. Tudi tukaj se je pokazalo, da so katoliki zanesljivi. Škof Buko-njič je vказal, naj katoliški župniki prigovar-jajo katoliškim mladenčem v vojaško službo. Da ni bilo nemirov, gre zasluga v prvi vrsti tem, ki Avstriji pota pripravljajo, rimokatolikom.

Vnanje države.

Iz Švajce. V vasi Wegenstetten (kan-ton Aargau) so katoliki postavili novo cerkev, da bi ne bili prisiljeni, božje službe imeti tam, kjer starokatoliki, ki so jim vzeli staro cerkev. Sedaj jim pa republikanska vlada prepoveduje imeti božjo službo v novi cerkvi. — Ali je to mogoče?

Francosko. — Ko je „Dilke“ v angleški zbornici odločno rekel, da ni misliti, da bi se Angleško zavezalo s Francosko zoper druge velevalsti, bili so Gambetovci potrti. A to ne pokazi ničesa. Stranka je neumorno delavna, priti zopet do vlade. Vse bi rada zavrgla, kar se je zgodilo od časa, ko je Gambeta odstopil. „Republique Franc.“ pravi, raz-vitek ljudovlade, katero je ministrstvo Frey-cinet odvrnilo, mora se začeti z novega; ka-bineta „Duclere“ ima nalog vzeti si za ravnilo misel (idejo) ki je navdajala prejšnje minist-rstvo. Gambetovi listi ravno tako zapovedo-valno govore, kakor tačas, ko je bil „Ferry“ minister, a za njim pa Gambeta (gospodar). Gambeta ve, kaj sme. Ou se more zanašati na tri ministre (Fallières, Legrand in Devès) Duclere in Duvaux pa mu še resno nista nikdar nasprotovala.

Iz Pariza 10. avgusta. (Gambetta in

novi ministerstvo. Pogled v bodočnost) — Gambetta je zopet na konji. V svoji: „Re-publique Francaise“ kar na ravnost pove, on se pozna vnanje politike ministerstva, tedaj ne ve, ali jo bode mogel podpisati; v notranji politiki bode podpiral ministerstvo, ako bode kos svoji nalogi: To je dosti jasno: „Gambetta bode podpiral ministerstvo, ako bode njemu po volji“. Ministri se bodo mogli udati, sicer se ne bodo imeli kam naslanjati, tudi na Gam-betovce ne, akoravno je večina njih stranke. Ker je Gambetta brezobziren, so krize neiz-ogibljive. Po drugi strani so tudi okrajni le-vičarji in radikalci nezadovoljni, radikalec He-rison je sicer minister javnih del, in Labouze je tajnik pri ministerstvu denarstva, sicer je bil Herison advokat in Labouze zdravnik, a vendar sta sposobna za to svojo službo. Ra-dikalno časništvo je že sedaj zoper minist-erstvo; prihodnja sesija bode jesen in z njo novi viharji.

Zbornica je imela v svoji prvi sesiji, — blizo 9 mesecev, — občeovati s čvetero mini-sterstev, od teh je dvoje vrgla. Doživela je več kriz (denarnih) in prebila več viharjev. No, s tem je tudi vse povedano, kar je storila. — Tako neplodna je bila malokatera sesija. Sklenila je postavo o ločitvi zakona, a senat je ni potrdil, žalibog, da je potrdil brezbožno šolsko posilno postavo. A nekaj dobrega ima vendar to-le za zabo. Ljudem se oči odpirajo; prevrat se začinja in čedalje bolj rase. Tudi naj bolj goreči republikanci ne morejo tajiti, da se večina odvrta od ljudovlade; vse pravi, tako ne more biti v bodoče. Ljudovlada je prišla v zadnjo dobo svojega obstanka. Povsod vlada neka negotovost, povsod je pomanjkanje zaupanja, in poslednjič mora to vplivati na prevrat. — Kako, to se bode že videlo. — Ako tedaj pade ljudovlada, pade po svojem lastnem zadolženji. Leta in leta so imeli nji privrženci vso oblast v rokah, in jo rabili prav izdatno. Poškkušali so z ljudovlado in skusili jo bodo do skrajne meje; vsi republikanske veličine od Rocheforta do Gambette in Grevy-ja so imeli od l. 1871 vso oblast v rokah, kar je imela mož, vsi so bili na krmilu in konec — o tem se danes ne da dvomiti. Povsod iznenadenje, vse gre rakovo pot, nada se ni spolnila ne jedna. Dolga je na miliarde, in se še obeta, državna blagajnica je prazna, davki niso bili nikdar tako veliki, a gospodarji so pri polnih loncih. Njih žep ne bode prazen, ko razpade ljudovlada, a solz ne bode nihče jokaj za njimi.

Sedanji ministrski predsednik Duclere je pa izjema, pravijo, da bode on zgube imel 171.000 frankov na prihodkih, ker je postal minister. Sedaj ko je postal minister ne more biti dalje vodja in opravični svetovalec pri pariški banki, pri banki Confiance itd. A on je tudi jedini, ki je kaj žrtvoval za ljudovlado.

Drugače pa se govori o prejšnjem ministru Constans; poprej je bil siromak, a sedaj ima stanovanje za 12.000 frankov. — Svet je hudoben, pa tudi o ministrih rad kaj pove. —

Angleško. V spodnji zbornici je od-govarjal državni tajnik Dilke poslancu Bartlett-u, ki je napadel vlado zaradi politike v Egiptu. Rekel je med drugim, Bartlett nima najmanj-šega vzroka trditi, da bi bil on (Dilke) izkazal zaveze s Francosko zoper Nemčijo in Avstrijo. Predgovornik je govoril o velikem vplivu Nem-čije v Carigradu, pa Anglija nima vzroka zato biti sumniva. Ni utrjeno, da bi se bile 4 vlasti zavezale zoper Angleško politiko o sue-škem kanalu; dejansko se ni zgodilo drugega

nego da so druge velevlasti nasvetovale začasno ravnanje o tej stvari, v kar je Anglija privolila.

Iz Carigrada 16. avgusta. „Pol. Correspondenz“. Turški pooblaščenca so rekli v konferenci 14. avgusta, naj konferenca nikar še ne neha. Več pooblaščenca hoče o tem prazniti svojo vlado. — Zastopovalci vlad tedaj ne vedo, kaj storiti, ali Angleško hodi svojo pot naprej.

O Egiptu kaj! Stara igra se ponavlja. Porta hribe in doline obeta, a pri obetih ostaja. Konferenca in še druge okoliščave so sultana prisilile, da se je postavil na noge zoper Arabi pašo tudi je spoznal potrebo vojaške pogodbe z Anglijo. Obetati in obljubljeno spolniti je dvoje. Telegram iz Carigrada poroča, da razglas zoper Arabi pašo ni potrjen (ratificovan), še več zapreke se pa stavijo vojaški pogodbi z Anglijo. Pravijo, da piha dvoje različnih sap po sultanovi palači. — Tedaj stara komedija.

Iz Aleksandrije poroča 15. t. m. „Reut. Bureau“, da je Khedive ukazal vsem vojaškim in civilnim oblastnikom ob sueškem kanalu, da ima admiral in poveljnik britanske vojske nalog red v Egiptu napraviti in da je pooblaščen zasesti vse kraje, katere je treba zaradi vojske proti vstajnikom. Oblasti naj naznanijo to povelje vsem stanovalcem, vzlasti pa vradnikom po krajih ob kanalu.

Drug ukaz pa pooblašča angleškega admirala, da ima pravico zabraniti uvaževanje oglja in vojskega streliva za vse obrežje od Aleksandrije do Port Sajda. Ali se mar Angleško boji, da bi se ne umešale druge velevlasti?

Zbor imenitnikov v Kairi, je neki pripravljen takoj neodvisnost Egipta izreči, kakor hitro se Turčija z Angleži sklene. Enako hočejo neki storiti Arabci v Jemenu in Siriji.

Domače novice.

V Ljubljani, 19. avgusta.

(O praznovanju presvitega cesarja godu) je dal dež. predsednik 100 gl. revežem v Ljubljani, 50 gl. za otročjo bolnišnico na Poljanah in 50 gl. varušnici malih. Bog poverni!

(Slavnim županstvom na Kranjskem v prevdarek.) Slavnim deželni odbor kranjski razposlal je z dnevom 22. julija t. l. št. 4255 vsem županstvom na Kranjskem okrožno s sedmimi vprašanji glede preskrbljevanja domačih ubogih, na katera je do dne 20. t. m. odgovoriti. Vprašanja so:

1. Kako je vredjeno preskrbljevanje ubozih v občini in po katerem načinu se ubogi preskrbujejo in podpirajo?

2. Ali je v občini katera bolnišnica, hiša za uboge, ustanove ali druge naprave za preskrbovanje ubozih?

3. Koliko ubozih preskrbuje zdaj občina in po katerem načinu?

4. Koliko izdaja občina vsako leto za preskrbovanje ubozih?

5. V katerih obzirih se kaže sedanje preskrbovanje ubozih zanesljivo pomanjkljivo?

6. Kje so iskati vzroki te pomanjkljivosti?

7. S katerimi sredstvi bi se dalo pomagati, oziroma zadostiti tirjavam preskrbovanje ubozih?

Se ve, da zna biti po razmerah posameznih občin potrebno, da občinski odbor pri posvetovanju glede preskrbovanja ubozih tudi še druga vprašanja v pretres vzame in deželnemu odboru o njih poroča.

Toliko iz dotične okrožnice. „Nov.“

(Umrla) sta v Ljubljanski škofiji: Č. g. Jakob Košir, vpokojeni župnik v Št. Vidu nad Vipavo, 15. avg. za mrtudom; in č. g. Janez Janša. Prvi bi bil imel obhajati 50letnico ali zlato mašo 17. septembra t. l.; drugi je že dolgo bolehal in vsled tega ravno v pokoj stopil. Naj v miru počivata!

(O dijaški kuhinji) financ-minister, monsign. L. J. poroča, da je bilo podpiranih dijakov iz gimnazije 33, iz preparandije 2, iz ljudske šole 21, iz orgljarske šole 7. Plačal je za-nje 1040 gl. Zboljšalo se je toliko, da lansko leto se je končalo z dolgom, letošnje pa z malim ostankom. Naj več so darovali čč. duhovniki — z mrtvo roko jih svet rad pita — nekaj tudi drugi. Na dobrotnikih je ležeče, koliko dijakov se bodo podpiralo prihodnje leto in ali konečno ostane dolg in denar.

(Jurčičeva slavnost 15. t. m.) K slavnosti šlo je iz Ljubljane 48 voz na katerih je bilo n. p. 250 gostov; Sokol (48 mož) s seboj zastavo; pevski zbor Čitalnice (28 pevcev) tudi s zastavo. Med odličnjaki imenujemo državna poslanca dr. Vošnjaka in V. Pfeiferja, dežel. poslanca: Sveteca in dr. Zarnika, iz ljubljanskega občinskega sveta podžupana g. Fortuno in srenjska svetovalec: dr. Drča in Hribarja; navzoči je bil tudi Davorin Jenko, J. Gregorčič, dr. Celestin iz Zagreba i. v. dr. V Šmariji je sprejela ljubljanske goste požarna straža, ki je šla z njimi na Muljavo. Po nekaterih krajih so bili postavljeni slavoloki in pozdravljali so jih župani, n. p. na Laverči, v Šmariji in na Krki.

Muljava, Jurčičev rojstni kraj, je bila svečano opravljena. Nad 200 mlajev je bilo postavljenih in vse hiše so bile okinčane z zelenjem, posebno pa rojstni dom pokojnega, ki je na mali višavi. Nad 5000 ljudi je tukaj čakalo na ljubljanske goste, prišla je tudi rudiška godba iz Litije.

Župan na Muljavi, g. Spendal, je pozdravil prišelce, in dve belo oblečeni deklici ste ovenčali zastavi „Sokolu in Čitalnici“ s trakovi. Sv. mašo je imel g. Toma Zupan prefekt iz Ljubljane, pri katari so mu stregli domači duhovni in peli ljubljanski pevci.

Ob 1. uri so odgrnili spominsko ploščo pri Jurčičevem rojstnem domu; navzoč je bil tudi c. k. komisar okrajni glavar iz Litije. Slavnostni govor je imel c. k. notar, Janko Krsnik, ki je povzdigoval ranjcega kot slovenskega pisatelja, značajnega in stanovitnega rodoljuba. Pevski zbor je potem pel Jenkovo „Molitev“ in godba je zaigrala „Naprej.“ Gostje so potem zapustili Muljavo in so šli v Zatičino, kjer jih je sprejel župan g. Mullej in so deklice zastavi ovenčale. Gostilna g. Fortune je na prijaznem griču in tam je bil obed za 400 ljudi, navzoča je bila Jurčičeva 80 let stara mati. Gledalcev je bilo na tisoče, ki so poslušali petje in gledali sokole.

Pri obedu oglasil se je prvi dr. Zarnik, prvomestnik odseka za Jurčičev spominek in povdarjal zasluge rodu Habsburgovcev za Slovence na Kranjskem, in povzdigoval sedanjega avstilskega vladarja. On nazdravlja na slavo in razcvet Avstriji in presvitemu cesarju. Nato se zaigra cesarska pesem in na tisoče ljudi je z odkrito glavo pelo to pesem. Dr. Vošnjak nazdravlja Jurčičevemu spominku. Profesor Šukle se ozira na zasluge Dolenjskega v turških vojskah. Dr. Zarnik nazdravlja ministru Tasfeju, deželnemu predsedniku, c. k. komisarju Grilu. Notar Krsnik se je spominjal navzočega slovenskega pevnika duhovnika Gregorčiča. Vrednik „Tribune“ je poljski nazdravljal slovenskemu narodu, a dr. Zarnik je če-

stital poljskemu narodu. Profesor Zupan je zaklical „živio“ materi Jurčičevi, a Svetec se je zahvaljeval slavnostnemu odseku. Pred Višnjo goro je pozdravil goste župan iz Dedendola, v Višnjigori pa je deleževalce svečanosti pričakoval župan s srenjskim odborom.

Meščanska dekleta so pripele trakove zastavam. Dr. Zarnik je povdarjal, da ga pozdrav v Višnjigori posebno veseli, isto tako izrazil se je tudi dr. Vošnjak. V Višnjigori je čas le prehitro minul, in z veseljem odzdravljenjem so se gosti vračali v Ljubljano. Redu ni nihče kalil, dasiravno je bilo ljudstva zbrane po raznih krajih na stotine in tisoče.

(† G. M. Tonejec) (Samostal) je dobil nagrobni spominek v svojem rojstvenem kraju v Gorjah na Gorenjskem nad Blejskim jezerom. Pri tej priliki se je zbralo mnogo odličnih rodoljubov iz Kranjskega pa tudi iz Hrvaškega. — Kdo pa je ta Tonejec, ki imate toliko hrupa o njem, je prashał baje g. baron Schwegel, ki ima v ti fari grajščino, župnika v Gorjah. Odgovor je bil: Tonejec je edini, ki je za Gorje kaj storil. — Res blaga duša je bil ranjki, pod imenom Samostal je pisal v slovenske belestrične liste, v katerih je opisoval prav idilično gorjansko življenje. Svojo sestro je poslal v Idrijo, da še je tam naučila spice klekati in tako se je ta obert vdomači v Gorjah. Prijatelji so mu zložili za spominek, ki se je p. n. slovesno odkril. Govoril je učitelj iz Gorij g. Janko Žerovnik, in ko je slavnost minula, bil je obed na prijaznem kraju, od koder se vidi prelepa gorenjska okolica. Pri tej priliki se je tudi obnovila bratovska vez z brati na jugu, ki so se tudi vdeležili te slavnosti. Ranjki je bil učitelj na meščanski šoli na Dunaji, letos spomlad se je prišel zdraviti v svoj domači kraj, kjer je najdel mir in počitek — v hladni zemlji.

(Novi bankovci.) Od 1. oktobra t. l. se bodo tudi po goldinarski bankovci izdajali, nekoliko manjši in višnjeve barve.

(Veselico) napravijo Notranjci pod milim nebom 3. meseca septembra t. l. v Postojni. Čisti dobiček se bo obrnil za „Narodni dom“. Načrt slovesnosti bomo razglasili pozneje.

(Nesreča.) Vodja mašine je bil ponoči povožen in ostal je takoj mrtev.

Razne reči.

— V lavantinski škofiji je umrl č. g. Peter Cizej, župnik na Reki in č. g. Miha Lapuh v 77 l. starosti v Gradcu. Umrl je ravno na tisti dan, ki je imel svojo petdesetletnico obhajati, v Gradcu.

— Die katholischen Missionen. Illustrierte Monatschrift. Jahrgang 1882. — Ravnokar je izšel ter se razpošilja 8. zvezek katoliških misijonov. Obseg tega zvezka je sledeči: Dr. Heinrich Hahn, ein seeleneifriger Arzt. — Die im Jahre 1881 verstorbenen Missionsbischofe (Schluss). — Das apostolische Vikariat Bombay (Puna). — Blätter aus der Kirchengeschichte Abessinien. — Nachrichten aus den Missionen: Armenien; China; Ostafrika. Aus verschiedenen Missionen. — Miscellen. — Für Missionszwecke. — Beilage für die Jugend: Tahko, der junge Indianer-Missionär.

Illustrationen: Mgr. Ignaz Villafraña, O. Cap., apostol. Vikar der Seychellen. — Ein Hindu-Kaufmann aus Bombay. — Ansicht von Bombay. — Der Königsplatz von Gondar. — Ein muslimanischer Kaufmann. — Die Felsengruft der alten Könige von Pontus bei Amasia. — R. P. Richard aus der Gesell-

schaft der Missionäre von Algier, ermordet 23. December 1881. — Indianer vom Jukon-Flusse mit einem Hundeschlitten. — Festung St. Mihael am Golf von Norton. — Indianer-Schlitten.

Dobiva se v katol. bukvarni in velja letnik 2 gl. 40 kr., po pošti 3 gl. 10 kr.

— „Alte und Neue Welt“ 22. zvezka obseg je sledeči: Excelsior. Von Henry Wadsworth Longfellow. Das Wunder von Strivaii. Historische Erzählung von Hermann Hirschfeld. Wanderers Morgenlied. Von P. Ambros Schupp. S. J. Culturkämpfer in der Kutte. Bilder aus der Klostersgeschichte von L. Wassermann. 7. Der Klöster Verdienste um Handel und Verkehr. — Natur-Ereignisse im Schweizerlande. Von Wilhelm Stillefried. — Die Brandglocke. Von J. Schäfer. Gastronomische Studien aus dem Elsass. Von E. Preval. 1. Strassburgs culinairisches Meisterwerk. — Vom Stillen zum Atlantischen Meer. Reise-Schilderungen aus Süd-Amerika von Damian Freiherrn von Schütz. Ein heilsam Würzgärtlein. Eine Sammlung für Küche und Haus von dr. Johann August Schilling. 4. Waldmeister. 5. Majoran. — Allerlei: Der Fall von Szigeth. Unsere Bilder. Vertrauliche Correspondenz.

Illustrationen n. Excelsior. Original-Zeichnung von A. Buchner. Die letzten Augenblicke von Szigeth. Nach dem Gemälde von Ferencz Weber. Die Lesestunde. Nach dem Gemälde von Charles Chaplin. Plurs vor dem 4. September 1618. Plurs nach dem 4. September 1618. Bilder von der Gotthard-Bahn. 3. Der nördliche Theil aus der Vogelschau. 4. Der südliche Theil aus der Vogelschau. Von J. Weber. Spazzacammino. Einer nach dem andern! Nach dem Gemälde von Benjamin Vautier. Der Waldmeister. Der gemeine Majoran.

VIII. Splošni avstrijski učiteljski zbor.

(Dalje.)

4. avgusta.

Predsednik Bobies otvori skupščino, in predstavlja c. k. vladnega komisarja Köstler-ja pl. Strohmborg. Potem pozdravi zbor prvomestnik krajnega odbora dr. Elger v imenu krajnega odbora.

Prvi govornik g. Fr. Böhm iz Znojma o nareku: „Predvzobražba in strokovna vzobražba učiteljeva“. — Govornik razloči troje dob pri vzobraženi učiteljev začeni od dobe cesarice Marije Terezije, proslavlja l. 1848, v katerem se je začel nov čas za ljudsko šolo, konkordat jo je zadrževal a nova šolska postava jo je verig oprostila. — Pa učitelji se premalo uče, za predvzobražbo zahteva govornik gimnazijo in dveletni tečaj za strokovno vzobražbo in to stavlja pod točko 1. omenjene reke (tese) k svojemu nareku. (Burna pohvala.)

Temu govori nasproti g. Pavel Pape iz Dunaja ter pravi, da je to nemogoče, kar je zahteval predgovornik, hoče pa šest let učiteljskega vzobraževanja a samo na učiteljišči; latinščina naj bo obligaten predmet in francoski jezik pa prosti. (Tudi temu so ploskali, ne mené se za to, da so sami sebi nasproti).

Potem govori g. Dittes mirno. Ta se zлага z g. Pape in noče majati nad sedanjno osnovo, potem kritikuje šolsko novelo, graja določbo, da mora vsak šolski vodja skazati sposobnost za poučevanje v verozakonu večine učencev in pride do čudne misli, vsak učitelj naj bode sposoben poučevati v katoliškem, protestantovskem in judovskem verozakonu, da bode za vse pripravljen. Od novele se boji

nevarnosti za nemško literaturo. On tudi hoče, da je učiteljsko spričalo nedotakljivo.

Govori potem Höfler iz Dunaja in zahteva, da naj bode na vseučilišči pedagogična fakulteta, naj bi pa jenjala bogoslovna in se preloži v semenišča, učitelji naj bi se toliko povzdignili do modernih ved, da bi otrokom v ljudski šoli znali razlagati Darvina, Hückla i. dr. (?) Sprejeli so tedaj resolucijo nekoliko spremenjeno, ki se glasi: Osmi učiteljski zbor spozna veliko nevarnost za šolo, ki je preti s tem, da hočejo učiteljem čas učenja kratiti ter omejiti ga z enostranski določili, marveč je te misli, da je treba šolsko dolžnost (pri učiteljih) še na 2 leti podaljšati, in da bilo pri jezikovnem pouku gledati, da se pouk razširi in vglobi in je te misli, da redno pridobljeno učiteljsko spričalo je nedotakljivo.

Sedaj se začne obravnavati v drugem reku (thes): Poročevalec je g. Holczabek iz Dunaja. On razume poslušalce zbuja k veselosti. Učiteljem kaže „Wien. Zeitung“ „Vaterland“ dela svoje opazke in učitelji se mu smejejo, on omeni tudi: „Christlich pädagog. Bätter“ iz Dunaja in jih imenuje nevaren list, ker baron Dipauli se jih je poslužil za vir pri svojem govoru zoper novelo.

On zabavlja Tirolcem, imenuje jih naj bolj verno a naj bolj nepravno ljudstvo. Odgoja mora biti pravno-verska, a ne verakopravna. (Učitelji se smejejo in ploskajo.)

Potem spravi na dan resolucijo, katero so uže dunajski učitelji sklenili, tega zadržaja: Slavna gosposka zbornica naj zavrže šolsko novelo vso.

Brali so došle telegrame, katerih je bilo največ iz severnega Češkega, a nobenega iz Zgornjega Avstrijskega, Tirolskega, Salcburga Koroškega, Kranjskega in Primorja, sklenjeno je bilo prvo glavno zborovanje.

5. avgusta.

Ob 9. začne se drugo glavno zborovanje. Obravnava se: „Nova obrtna postava napram šoli“. Poročal je Wihtrai, učenik iz Dunaja. Pri obrtniški postavi je šola ostala zadnja. Stranka, ki je bila delavna pri oškodovanji šole, je pomagala tudi pri šolski noveli. Vladal je duh reakcije. Obrtni odsek se je zbral pred 2 leti in je delal tako, da tudi, kakor je Belcredi rekel, nedelje ni praznoval, a dovršil ni kaj posebnega. Zanimivo bi bilo govoriti, kako skuša novela obrtno prostost odpraviti, stare cehove zopet vpeljati, izplačalo bi se dokazati, da je le tam, kjer je svobodna obrt, nemogoča reakcija zoper šolo, vendar oziram se tu le na otroke. — §. 86 v IV poglavji, ko govori od mladih pomožnih delavcev pravi:

(Konec prih).

Tržne cene v Ljubljani.

18. avgusta.

Pšenica banaška hektoliter 9 gl. 60 kr.; domača 7 gl. 82 kr. — reš 5 gl. 21 kr.; — ječmen 5 gld. 08 kr.; — oves 2 gld. 93 kr.; — ajda 6 gl. 52 kr.; — proso 5 gl. 54 kr.; — koruza 6 gld. 68 kr.

Zahvala.

Veleblagorodni gospod c. k. deželni predsednik Andrej Winkler mi je ob povodu praznovanja Najvišjega rojstnega dne Njegovega c. k. apostolskega venčanstva presvitega cesarja blagovolil poslati dve sto goldinarjev in od teh opredeliti 100 gld. za uboge v Ljubljani, 50 gld. za tukajšnje otroško bolnico cesarice Elizabete, 50 gl. pa za tukajšnje varovališče malih otrok.

Izroču, 6 te zneske njihovu namenu usojam se dostojno objavljati ta patrijotični čin veledušne blagotvornosti.

V Ljubljani 17. dan avgusta 1882.

Mestni župan: Grasselli m. p.

XIV. izkaz doneskov

za spomenik dr. J. Bleiweisa vit. Trsteniškega.

Gosp. Peterlin Primož, duhovnik pri sv. Lenartu pri Loki	2 gl. — kr.
Nabral preč. g. Anton Žlogar: Gosp. Erker Josip, stolni kaplan v Ljubljani	1 „ — „
„ Šarabon Mavrilij, kaplan v Ljubljani	1 „ — „
„ Kolar Matija, stolni kaplan v Ljubljani	2 „ — „
„ Koblar Anton, knezoškofov kaplan v Ljubljani	3 „ — „
Nabral g. Defranceschi v Šturji: Gosp. Poljšak Anton, trgovec, obljubil vsak mesec 1 gl., za pretečene tri meseca	3 „ — „
„ Nussbaum Avg., obrtnik	1 „ — „
„ Höhn Henrik	1 „ — „
Nabral preč. g. prošt dr. Anton Jarc: Gosp. Jarc Anton, prošt v Ljubljani	5 „ — „
„ Jeran Luka v Ljubljani	2 „ — „
„ Pirnat Tomaž, trgovec in hišni posestnik v Ljubljani	1 „ — „
Nabral gosp. Karol Debevec v Trbovljah: Gosp. Vidic Franc, dekan v Kanalu, pri shodu nad Avčem nabrani znesek od povabljenih gostov s svojim doneskom	7 „ 50 „
„ Debevec Karol, uradnik in trgovec v Trbovljah	1 „ — „
„ Jakše Jože v Trbovljah	— „ 50 „
„ Grobovsky Branislav v Trbovljah	1 „ — „
„ Čihalik Anton v Trbovljah	1 „ — „
„ Plavšak Matija v Trbovljah	— „ 50 „
„ Moll Jože v Trbovljah	— „ 50 „
„ Logar Janez v Trbovljah	— „ 20 „
„ Pust Janez v Trbovljah	— „ 20 „
„ Kramar Janez v Trbovljah	— „ 33 „
„ Meke Janez v Trbovljah	— „ 50 „
„ Birtič Franc v Trbovljah	— „ 60 „
„ Polak Franc v Trbovljah	— „ 50 „
Skupaj	36 gl. 33 kr.
K temu v prej. listu izkazanih	1303 „ — „
Skupaj do zdaj	1339 gl. 33 kr.

Javne dražbe.

25. avgusta. 1. eks. drž. Jožeta Starihe iz Semiča 565 gl. Metlika. 1. eks. drž. Sebastijana Nemec iz Kuteževega, št. 12, 415 gl. Bistrica. 1. eks. drž. Jožefa Vdovič iz Dač, št. 11, 955 gld. Bistrica. 1. eks. drž. pos. Jakob Torč iz Gorič, 1479 gl. Kranj. 3. eks. drž. pos. Jož. Sedmak iz Podtabra. Bistrica. 1. eks. drž. pos. Jožefa Grahor iz Smerja 298 gl. 73 1/2 kr. Bistrica. 2. eks. drž. pos. Andreja Mršnik iz Smerje. Bistrica. 1. eks. drž. pos. Janeza Stubler iz Dul, 1370 gl. Metlika. 26. avgusta. 1. eks. drž. pos. Helene Daničič iz Zaboršt 465 gl. Krško.

Umrli so:

13. avgusta. France Kočevar, 25 let, vnetje možganov. 14. avgusta. Marija Mohar, 8 let, spridenje krvi. Johana Susteršič, 13 let, vnetje pljuč. 15. avgusta. Hugo Tavčar, 6 ur, slabost. V bolnišnici 12 avgusta. Martin Končar, dni- nar, 66 let, vnetje pljuč. Marija Novak, 35 let. 14. avgusta. France Jančar, gestač, 75 let, pljučna bolezen. 15. avgusta. Urša Moravec, 50 let, katar v črevih. 16. avgusta. Jozefa Naglič, 27 let, pljučna jetika. France Ješevnik, 9 mescev. V otročji bolnišnici 13. avgusta. Mariana Končan 5 1/2 leta, pljuč. jetika.

Po znižani ceni

se dobivajo Slomšekovi zbrani spisi pri gosp. izdatelju Mih. Lendovškemu v Ptuj (Pettau) in sicer: I. Pesni po 50, II. Basni in III. Životopi pa po 70 kr. (6) Pri istem oddajajo se tudi Val. Orožnovi spisi in to po 40 kr. broš. izvod.

J. Blaznikovi nasledniki v Ljubljani.